

SOS BARN

Hur ditt bidrag gjorde skillnad för barn 2024.

**SOS
BARNBYAR**

En värld för barn.

Innehåll

- 3 Våra resurser
- 4 Ledare
- 6 Effekter och utfall
- 8 Omsorgseffekten
- 9 Så stärker vi familjer och samhällen
- 14 Så finns vi där för barn som står ensamma
- 20 Så stöttar vi unga
- 22 Så tar vi kampen för barn och ungas rättigheter
- 23 Analys av året
- 24 Hur vi arbetar
- 27 Så många nådde vi globalt

Effektrapport 2024

Publicerad

September 2025

Omslagsfoto

Emil Gottschlag

Utgivare

SOS Barnbyar i Sverige

Redaktör

Johanna Perwe

Art director

Christopher Hansby Reis

SOS Barnbyar är världens största barnrättsorganisation för barn som står ensamma, eller riskerar att göra det. Vi stöttar barn och familjer lokalt i över 130 länder.

Den här rapporten visar hur våra olika insatser tillsammans bidrar till vår vision att alla barn växer upp i en familj med kärlek, respekt och trygghet. Den görs årligen och riktar sig till alla de olika givare och partners som gör vårt arbete möjligt. Nyckeltalen som redovisas är baserade på data från 2024. Men de är alla en effekt av en rad insatser som gjorts under många års

tid; från det förebyggande arbetet med att stärka familjer, samhällen, barns utbildning och sjukvård, till att ett enskilt barn – som förlorat allt – får växa upp i en stabil familjemiljö. Vilka insatser som görs var är olika beroende på hur behoven ser ut. Men den långsiktiga positiva effekt vi vill ge barn är densamma, oavsett var i världen vi verkar.

Hur mycket vi samlade in – och var vi gjorde skillnad

359 miljoner

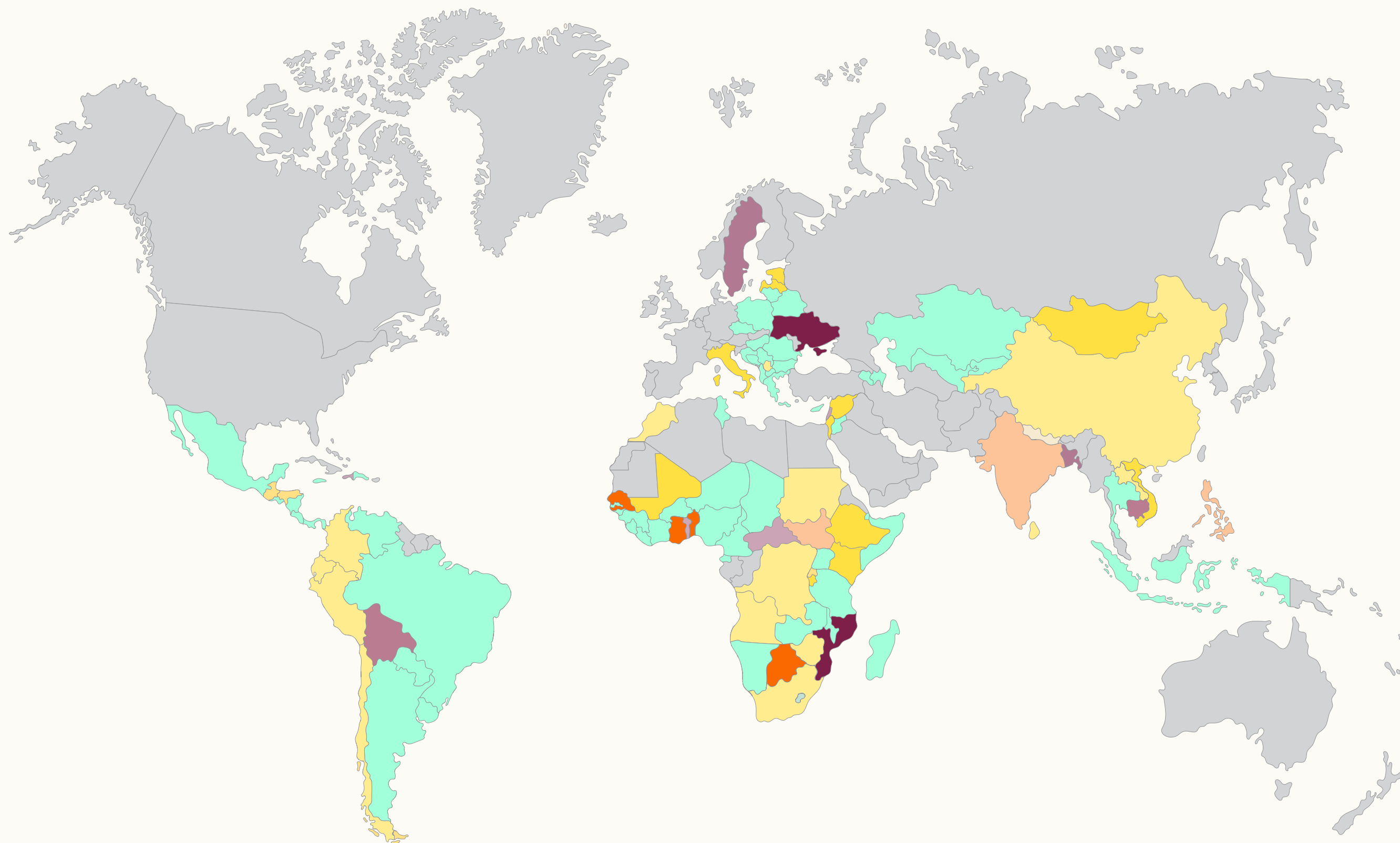
359 382 000 kronor samlade vi in.

88%

betalades ut till ändamålet.

Administration och insamling 20%¹

¹ Summan av procentsatsen blir bara hundra om verksamhetsresultatet är exakt noll. Nu blev det ett överskott som möjliggör utveckling av verksamheten kommande år.

<25 mkr

<20 mkr

<15 mkr

<10 mkr

<5 mkr

<2,5 mkr

<1 mkr

<0,5 mkr

Hit gick pengarna

Kartan visar vilka länder vi stöttat med svenska medel under året och upp till vilket belopp. I utbetalningarna ingår stöd för att driva program på en eller flera platser i landet, stöd för att stärka det strategiska arbetet och för att öka kvaliteten i verksamheten som bedrivs av respektive SOS-organisation.

Effekt genom innovation, samverkan och barnrätt

2024 blev ett år då vi såg resultatet av flera års målmedvetet arbete. Programchef Petra Nyberg reflekterar över vad strategin faktiskt lett till – och hur vi har stärkt vår röst för barn och ungas rättigheter.

Den strategi vi lanserade 2022 nådde sitt slut, och med den kom viktiga framsteg i vårt arbete för barns rättigheter och trygghet. När världen svajar, är det vår roll att stå stadigt för barnen. Genom organisatoriska satsningar – nya roller, funktioner och innovativa projekt i samarbete med våra finansieringspartners – har vi lagt grunden för effektiv och hög programkvalitet och ett stärkt påverkansarbete.

Förutom strategin har vi fokuserat särskilt på tre områden utifrån en global vägledning inom SOS Barnbyar. Vi vill nå fler familjer med tidiga insatser för att motverka familjesplittring, modernisera och integrera omsorgen och satsa på högre programkvalitet i nära samverkan med lokala aktörer. Redan nu kan vi se fina resultat. Tusentals fler familjer har nåtts av de förebyggande insatserna, och andelen familjehem med lokal förankring har ökat.

Även här i Sverige kan vi se fina resultat. Genom att vi har intensifierat vårt barnrättsarbete har vi tagit viktiga steg framåt som barnrätts-

organisation. Vi har lämnat in remissvar, träffat beslutsfattare, drivit frågor och stärkt vår röst för barnets bästa. Vi har också innoverat verksamheten i Sverige med bland annat barnombud och utökat våra familjestärkande insatser. Vi fortsätter nu vårt arbete med att stötta barn och familjer på individ- och samhällsnivå och skalar upp vårt påverkansarbete för förändringar på systemnivå.

I den här rapporten delar vi exempel på hur vi funnits där för barn och unga världen över under 2024. Våra effektmål visar riktningen – och nyckeltalen hur vi gjort skillnad.

Stockholm i september 2025

Petra Nyberg
Programchef, SOS Barnbyar i Sverige

Foto: Alva Ohlsson, Jensfelt

// När världen svajar, är det vår roll att stå stadigt för barnen.

Därför finns SOS Barnbyar

Ett av tio barn riskerar idag att växa upp utan en familj eller trygg vuxen. Det finns sprickor på familje-, samhälls- eller systemnivå som gör att barnen faller igenom. En del djupare än andra.

Det här gör vi

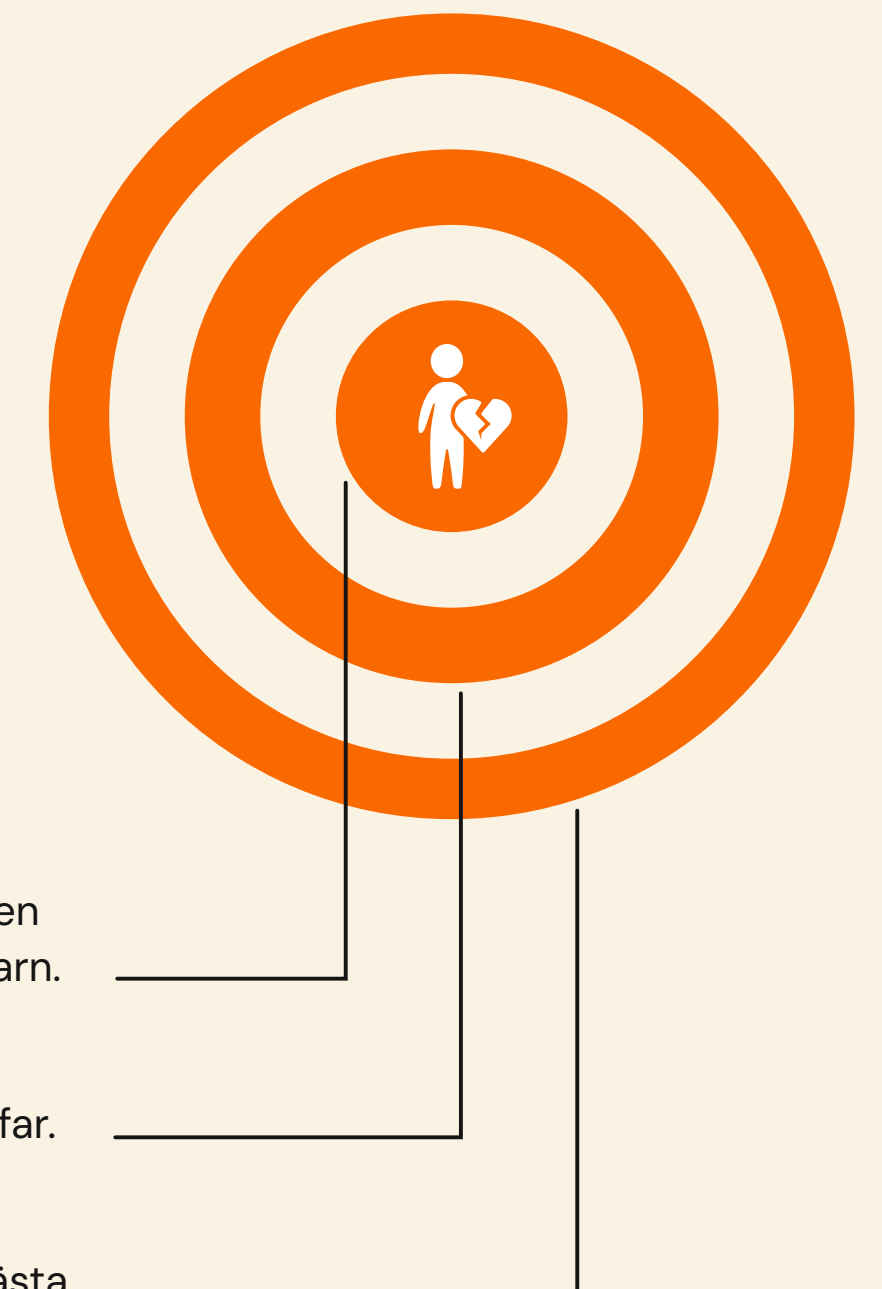
Många av de här sprickorna hade inte behövt finnas. Över huvud taget. För att laga, och förhindra att de ens uppstår, jobbar vi på flera nivåer:

Vi bidrar på **individnivå** så att barn som är ensamma får en familj och fler föräldrar kan vara en trygg vuxen för sina barn.

Vi stöttar **samhällen** så att de står bättre rustade när krig och andra katastrofer inträffar.

Vi stärker **barnskyddssystem** som alltid värnar barnets bästa.

Strategin framåt handlar om att stötta barn på flera nivåer och stärka de yttre cirklarna för att nå fler.

Fyra mål visar vägen

Stödet består av en mängd insatser inom fyra områden med fyra tydliga målsättningar; alla med det övergripande syftet att ge barn och unga förutsättningar att forma sitt liv och bidra till en hållbar framtid för sig själva och sina samhällen.

1.

Vi stöttar familjer så att de inte splittras

Vi stärker familjer och samhällen så att fler barn kan växa upp i trygghet – utan att behöva separeras från sin familj.

2.

Barn som är ensamma får en familj

Vi finns där för barn som saknar trygghet, så att de får stöd, inkluderas i samhället och får det stöd de behöver.

3.

Unga får stöd i övergången till vuxenlivet

Vi stöttar ungdomar att bli självständiga och självförsörjande – med framtidstro och verktyg för livet.

4.

Vi står upp för barnets rättigheter

Vi påverkar regeringar och beslutsfattare så att barn skyddas med rättvisa lagar och stödstrukturer, oavsett var i världen de bor.

Barn får en trygg uppväxt genom hela barndomen

1. Vi stöttar familjer så att de inte splittras

55 578

barn och vuxna nådde vi genom våra familjestärkande insatser, direkt eller indirekt världen över.

55%

av familjerna är självständiga när de lämnar våra program.

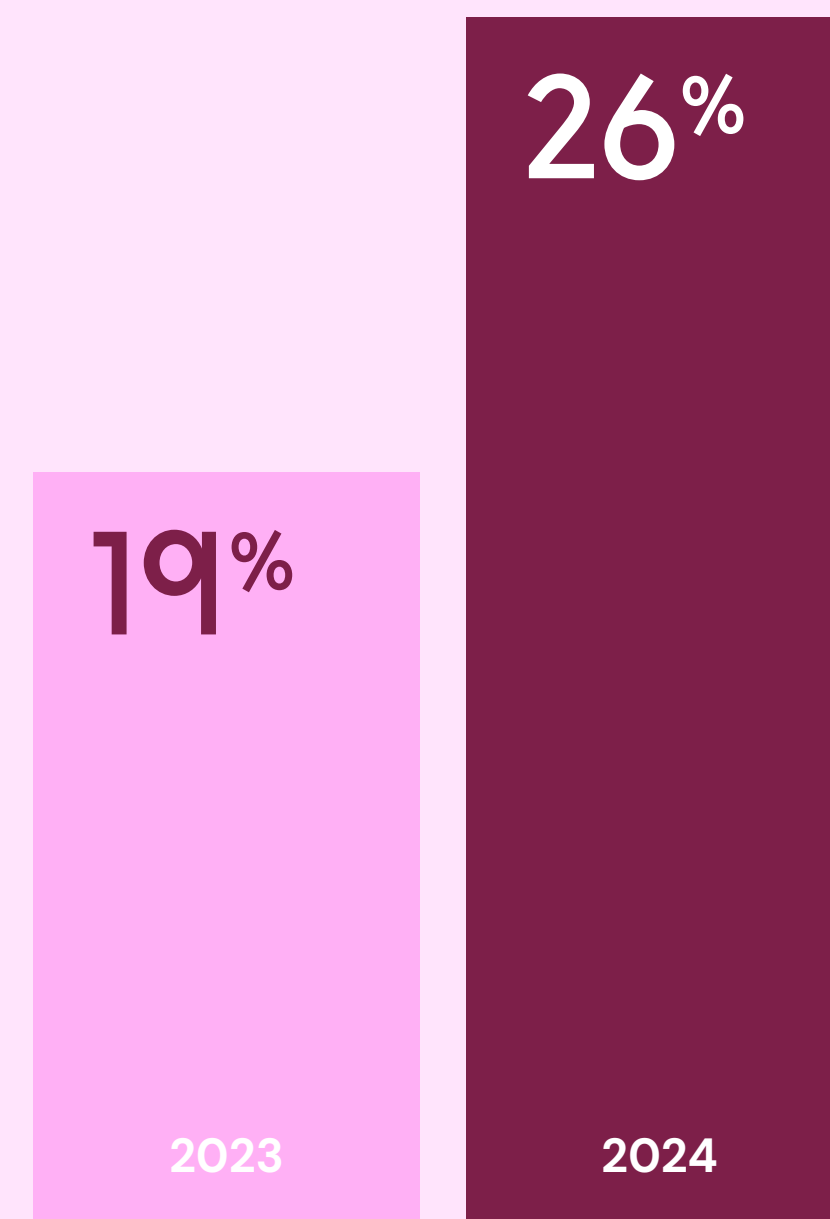

Era aktiviteter har varit så hjälpsamma. Jag mådde inte så bra i början och plågades mycket av vår ensamhet, då har det varit fint att komma hit och träffa andra familjer att umgås med.

Deltagare från familjestärkande program i Sverige

2. Barn som är ensamma får en familj

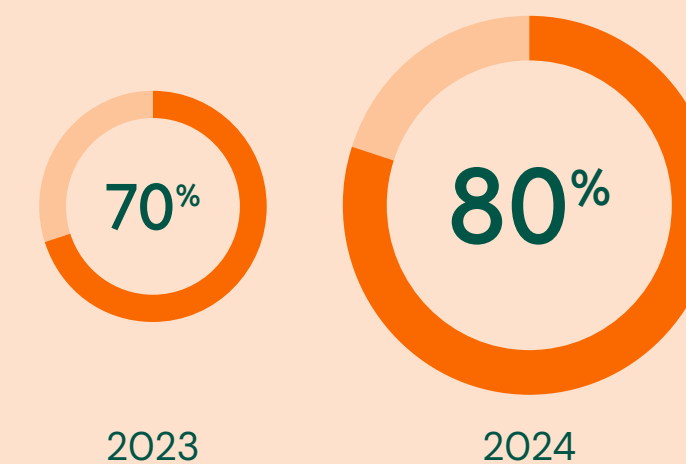
Andel familjehem som bor i vanliga bostadsområden har ökat från 19 till 26 procent jämfört med föregående år, vilket ger SOS-familjerna ett bredare nätverk, naturlig förankring och stöd från lokalsamhället.

3. Unga får stöd i övergången till vuxenlivet

61%

av de unga som lämnar våra internationella program är självständiga.

I Sverige ligger andelen på 80 procent, vilket är en ökning jämfört med föregående år även om vi ännu inte nått målet på 90%.

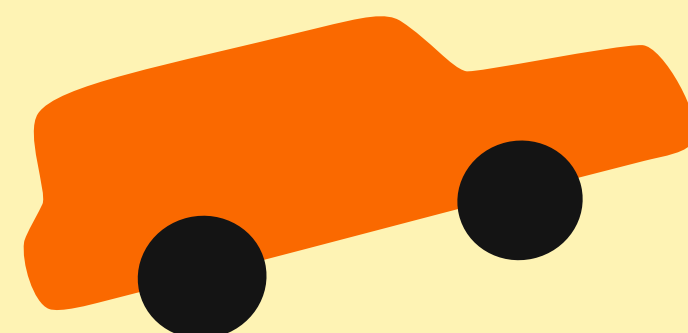
129

ungdomar stöttade vi i Sverige.

4. Vi står upp för barnets rättigheter

3

remissvar har SOS Barnbyar i Sverige tillsammans med ungdomsrådet bidragit till under året för att stärka barn och ungas rättigheter.

De internationella utfallen bygger på data från SOS Barnbyars programverksamhet som helt eller delvis finansieras med svenska medel, från SEK 200 000 och uppåt. I antal familjestärkande insatser globalt ingår även barna- och mödravård i Togo. Resultaten för

integrerade barnbyar är baserad på data från SOS Barnbyar Sveriges strategiska partnerländer Bangladesh, Kambodja, Botswana, Ghana, Moçambique, Bolivia, Haiti, Centralafrikanska republiken, Senegal och Togo. För nyckeltalen som rör självständighet har vi exkluderat

Palestina, Haiti och Centralafrikanska republiken, på grund av den mycket svåra situationen där just nu och att de insatser vi förmedlar är humanitära – med syfte att stötta här och nu. Utfallet från insatserna i Sverige bygger på data från SOS Barnbyars nationella programenhet.

1. Vi stöttar familjer så att de inte splittras

Att vi nått **55 578** individer med våra förebyggande insatser betyder att vi har nått nästan 74 % fler jämfört med föregående år, då vi nådde 31 954. Ökningen följer vår programstrategi med att stötta tidigt – innan till exempel fattigdom, missbruk eller ohälsa riskerar bryta ner en familj så att ett barn plötsligt står ensam.

Att stärka samhällen betyder att vi samarbetar med lokala initiativ för att bygga upp bra stöd för barn, unga och deras familjer. Det kan till exempel handla om att hjälpa lokala organisationer att bli bättre på att ge stöd,

att utbilda människor i föräldraskap, barns rättigheter och hälsa, eller att stötta myndigheter som jobbar med socialt arbete. När vi stärker lokalsamhället bidrar vi till att familjer som bor där får ett starkare stöd och motståndskraft – även på sikt.

Mer än hälften av familjerna – 55 % – är självförsörjande när de skrivs ut ur våra program.

Det är en minskning jämfört med föregående år, vilket främst beror på det svåra omvärldsläget som påverkar hushållens ekonomier hårt. I Palestina och Haiti har

en extrem situation förvärrats ytterligare. Därför har vi behövt ställa om arbetet till mer kortsiktiga, akuta insatser – eftersom stabil självförsörjning är svår att uppnå under rådande omständigheter. Fokus ligger därför på att rädda liv snarare än att bygga självständighet. I Centralafrikanska republiken har vi fattat det svåra beslutet att helt fasa ut det långsiktiga stödet. I nuläget fokuserar vi enbart på humanitära insatser, eftersom situationen gör det omöjligt att upprätthålla den kvalitet som krävs.

I Sverige har breddningen av de familjestärkande insatserna under det senaste året – till att nu finnas i både Stockholm och Göteborg – lett till att antalet familjer som får stöd har ökat från 15 till 52. Det är mer än en tredubbling och speglar vår programstrategi att öka det förebyggande arbetet så att familjer som lever med olika riskfaktorer får bättre förutsättningar att hålla ihop.

2. Barn som är ensamma får en familj

Av de barn och unga tog del av vår omsorg under året har antalet i fosterfamiljer och små gruppboenden ökat, medan barn i traditionella barnbyar har minskat. Även om det endast rör sig om marginella förändringar ligger utfallet i linje med programstrategin att utöka de familjenära insatserna, så att fler barn kan växa upp i ett hem i lokalsamhället – i stället för i traditionella barnbyar.

På samma sätt har vi successivt arbetat för att flytta familjehemmen in i vanliga bostadsområden, eftersom det ger barnen ett brett nätverk, naturlig förankring och stöd från lokalsamhället. Under året har den andelen ökat från 19 % föregående år till 26 % 2024. Även den utvecklingen följer strategin att erbjuda samhällsnära och inkluderande omsorgsformer.

3. Unga får stöd i övergången till vuxenlivet

Antal deltagare vi stöttat med yrkesutbildning har ökat från 4 811 till **5 940 individer**. Det stärker deras förutsättningar att skapa en egen inkomst och bli självförsörjande.

61 % av de unga som lämnar våra program är självständiga. Det är en minskning med nio procentenheter från föregående år. Minskningen speglar ett utmanande omvärldsläge där ungas möjligheter att stå på egna ben begränsas av bland annat hög ungdomsarbetslöshet, inskränkt tillgång till utbildning, ekonomisk osäkerhet och brist på socialt stöd. Utfallet påverkas också av att några ungdomar

skrivits ut för att de har kunnat flyttat tillbaka till sina ursprungsfamiljer då familjernas levnadsförhållanden förbättrats, bland annat i Senegal.

I Centralafrikanska republiken har vi under året återintegrerat hälften av barnen i sina ursprungsfamiljer, samtidigt som vi ställt om till att enbart ge humanitärt stöd. På grund av den förändringen ingår inte data från landet i årets beräkning, eftersom insatserna där inte längre syftar till långsiktig självständighet – utan till att rädda liv i en akut kris.

Trots utmaningarna fortsätter vi att arbeta för att stärka unga – både genom direkt stöd och genom att påverka

de strukturer som omger dem. När förutsättningarna förändras, anpassar vi våra insatser för att göra största möjliga skillnad där behoven är som störst.

I Sverige har antalet ungdomar vi stöttat ökat från 96 till 129. **80 % av ungdomarna från ungdomsprogrammet i Sverige anger att de ärsjälvförsörjande när de skrivits ut ur programmet.** De som inte nått sina mål i programmet beror främst på att de avslutar i förtid eller hoppar av på grund av bristande motivation. Trots att vi ännu inte nått målet på 90 % självförsörjande vid utskrivning, är 80 % en ökning från föregående år som visar att vi är på god väg.

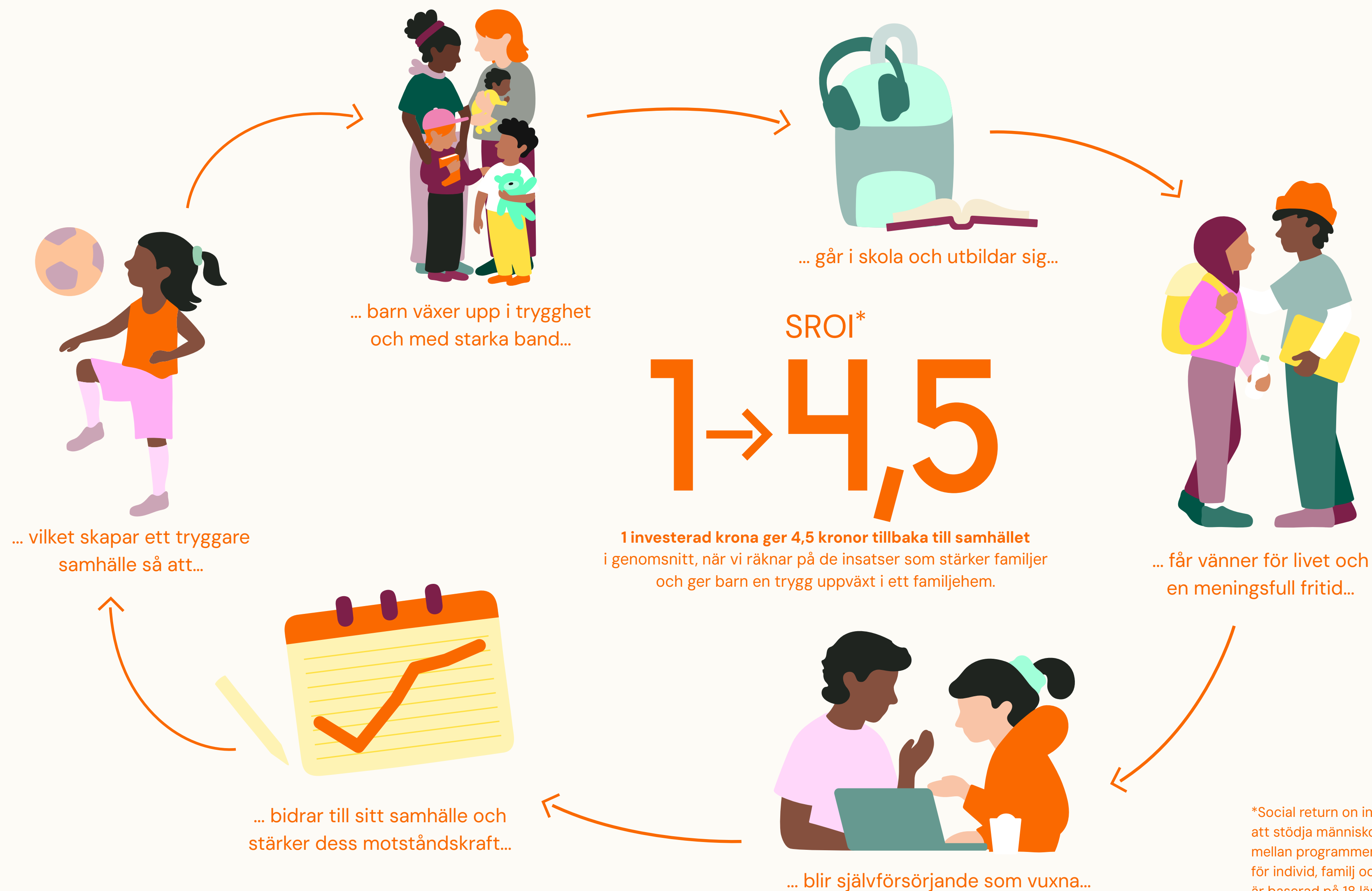
4. Vi står upp för barnets rättigheter

Totalt har vi bidragit till tre remissvar, i samtliga har vårt ungdomsråd varit med och format innehållet för att få med deras unika erfarenhet och perspektiv. Deras delaktighet bidrar inte bara till att unga får sin röst hörd, utan är också ett uttryck för vår vilja att förändra, att stå upp för demokrati och barn och ungas rättigheter.

Omsorgseffekten

När barn växer upp med nära, sunda relationer har de större chans att bli en trygg vuxen, god förälder till sina egna barn och har en positiv inverkan på sin omgivning. Den effekten blir starkare och ger mer kraft framåt för varje generation.

Vi kallar det omsorgseffekten.

*Social return on investment är ett mått på hur stor nytta en investering i att stödja människor i utsatthet innebär för ett samhälle, dvs en jämförelse mellan programmens totala kostnad och den förväntade ekonomiska nyttan för individ, familj och samhälle våra insatser ger. Den här beräkningen är baserad på 18 länder inom SOS Barnbyars federation (75 years of impact, SOS Children's Villages, 2024).

Engagerade pappor kan minska våldet

I fem samhällen i norra Ghana där vi börjat använda metoden *Active Fatherhood* har antalet rapporterade våldsfall minskat med hela 69 % på bara tre år. Det visar att mäns delaktighet i familjelivet kan bidra till att bryta traditionella könsnormer – och minska våldet.

Foto: SOS Barnbyar i Ghana

I Tamale i norra Ghana har djupt rotade patriarkala normer länge styrt familjer och könsroller. Kvinnor har hållits tillbaka från ekonomiska och politiska beslut, flickor har fått mindre möjligheter att utbilda sig – och könsbaserat våld, särskilt mäns våld mot kvinnor, har varit utbrett. Det är en realitet som förvärras av svår fattigdom, frustration, mental ohälsa, missbruk – och där samhället brustit i att stötta familjer som tvingats möta dessa utmaningar. En studie från 2024 visade att 87,6 % av gifta kvinnor utsatts för könsbaserat våld – inklusive barnäktenskap, fysiskt övergrepp eller sexuell exploatering.

Förändring börjar med samtal

Men med metoden *Active Fatherhood* har SOS Barnbyar i Ghana ihop med lokala myndigheter skapat viktiga samtal för att försöka bryta den här strukturen. Tillsammans med Domestic Violence and Victim Support Unit (DOVVSU) och Department of Social Welfare har vi bjudit in män till diskussioner om jämställdhet, föräldraskap och omsorg. Under träffarna hanteras ämnen som kartläggning av befintliga genusnormer och könsroller, fördelning av hushållsarbete, barnomsorg och uppfostran. I nästa steg tar männen samtalen vidare genom större informationsträffar i lokalsamhället, så kallade durbars, där nästan 500 personer har deltagit hittills – över 200 av dem män.

Foto: SOS Barnbyar i Ghana

Budskapet har varit tydligt: pappor som deltar aktivt i familjelivet bryter gamla normer och bidrar till tryggare hem. När män uppmuntras och stötts att reflektera över sin roll i familjen och hur de hanterar känslor och konflikter minskar risken för våld mot kvinnor och barn, och grunden läggs för mer jämlika relationer.

Våldet har minskat

I fem byar där *Active Fatherhood* implementerats har mätningarna visat fina resultat:

- År 2022 stod dessa byar för 41 % av alla rapporterade incidenter¹ i området.
- Under 2023 sjönk andelen till 25 %.
- Under 2024 var andelen nere i 16 %.

Det innebär en minskning från 42 till bara 10 fall – en nedgång med 69 %. De övriga byarna utan insatser visade ingen motsvarande förbättring. Och även om inte hela resultatet kan tillskrivas metoden – eftersom andra parallella insatser också kan ha bidragit till den positiva utvecklingen – så har den varit en av flera viktiga pusselbitar.

– Liknande tendenser ser vi i andra länder där vi använt *Active Fatherhood*, bland annat i Bolivia och Moçambique. Framför allt handlar det om

attitydförändringen – när män börjar ifrågasätta gamla normer och hitta nya sätt att vara pappor och partners – som gör att effekterna kan bestå över tid, äger Åsa Wängsö som ansvarar för *Active Fatherhood* på programnivå inom SOS Barnbyar.

Nästa steg: Utvidgning till fler byar

Under 2025 kommer SOS Barnbyar i Ghana att skala upp projektet till fler samhällen, samtidigt som det fortsatta stödet stärks där insatserna redan gett resultat.

– Varje familj där våra insatser bidragit till en mer närvarande pappa och till att minska mäns våld gör en avgörande skillnad. Inte bara för barnet här och nu – utan också för att det stärker jämställdheten i familjen och bygger ett tryggare samhälle på sikt, säger Åsa Wängsö.

¹ Ärenden relaterade till tvister och våldsärenden inom familjen.

Sextionio procents

minskning av antalet våldsfall på tre år i fem byar i norra Ghana när vi aktivt började arbeta för att engagera män i barnens omsorg och hushållsarbete.

Hållbar odling ger barnen en framtid

I Moçambique har ett treårigt projekt vi drivit med stöd av Hemköp förändrat livet för hundratals familjer – och tusentals barn. Genom klimatsmart jordbruk har Kurima-projektet inte bara ökat inkomsterna för småskaliga bönder, utan också bidragit till att ge fler barn tillgång till utbildning, näring och trygghet.

Foto: Kristina Wängård

Trots bördig jord har regionen länge kämpat med låg produktion, fattigdom och ohållbara jordbruksmetoder. Kurima-projektet, som pågick mellan 2021 och 2024, riktade sig till 800 småskaliga jordbrukare – framför allt kvinnor och unga vuxna – med målet att skapa både social och miljömässig hållbarhet.

Resultaten talar sitt tydliga språk:

- 97 % av deltagarna har ökat sin hushållsinkomst.
- 87 % upplever förbättrade levnadsförhållanden.
- 90 % har börjat använda klimatsmarta jordbrukstekniker.

En deltagare berättar:

– Vi producerar mycket mer nu. Förut hade vi inte ens mat till oss själva. Nu har vi tillräckligt för att äta, sälja och byta mot andra varor – som fisk, skolmaterial och medicin.

Barnens rättigheter i fokus

När föräldrar får bättre ekonomi, får barnen bättre livsvillkor. Genom projektet har:

- 920 barn fått tillgång till utbildning tack vare att familjerna har råd med skoluniformer och material.

- Nästan 3000 barn fått tryggad tillgång till näringsrik mat.
- Många familjer kunnat förbättra sina bostäder, vilket bidrar till att ge barnen rättmätig levnadsstandard och skydd.

En annan deltagare berättar hur projektet hjälpt henne återta övergiven mark:

– Jag trodde aldrig att något skulle växa där igen. Men med de nya teknikerna har jag återställt nästan en hektar.

Hållbar framtid – för både människor och miljö

Kurima har inte bara förändrat hur människor odlar – det har förändrat hur de tänker. Genom utbildning i hur man sköter jorden, växelbruk och effektiv bevattning har deltagarna fått verktyg att odla året runt och ta hand om sin mark.

Effekterna är långsiktiga, men redan nu ser många skillnaden mellan gamla, skadliga metoder och de nya hållbara teknikerna. Projektet har sått frön – bokstavligen – till en tryggare framtid för både stora och små.

// Min plan för
framtiden, när
jag har producerat
mer, är att öppna
en affär.

Rosa omvandlar organiskt gödningsmedel till sonens skolavgift

Med nya hållbara kunskaper och verktyg från Kurimaprojektet kan föräldrar som Rosa möta klimatförändringarna i Moçambique och anpassa sitt jordbruk.

Projektet bryter den nedåtgående spiralen av misslyckade skördar och ohållbara odlingstekniker, som har lett till hunger och näringsbrist i regionen.

– Sedan jag gick med i projektet har mycket förändrats. När det startade fick vi reda på att vi skulle använda organiskt gödningsmedel, vilket är bra för vår hälsa och för samhället, säger Rosa som är en av deltagarna i projektet.

Satsningen består av flera delar; hur man kan odla på ett hållbart och effektivt sätt, konservering, förvaring och lagring av det deltagarna har odlat och hur deltagarna kan spara tillsammans. Teknikerna deltagarna lär sig innebär också större skördar, vilket gör att de kan sälja grönsaker

och på så sätt försörja sin familj. För Rosa har det hon har lärt sig förändrat hennes liv till det bättre.

– Jag fick råd med min sons skolavgift. Jag byggde mitt hus länge, nu har jag råd att göra klart det. Jag kan nu odla med hög kvalitet. När kunderna kommer, så är de nöjda, säger hon.

Framgången och odlingsteknikerna Rosa har lärt sig har också lett till att hon börjat drömma och planera sin framtid inom odling.

– Min plan för framtiden, när jag har producerat mer, är att öppna en affär. Jag vill sälja ekologiska grönsaker.

Foto: SOS Barnbyar i Ukraina

Så bygger vi trygghet – från grunden

Redan innan Rysslands fullskaliga invasion bodde cirka 100 000 barn i Ukraina på barnhem. Kriget har förvärrat situationen ytterligare. För att barn utan omsorg ska kunna växa upp i en familj – i stället för på barnhem – jobbar vi på både individ-, samhälls- och systemnivå. Grunden till förändring är kunskap.

I Ukraina har det länge varit vanligt att barn som inte kan bo kvar hemma placeras på institution. Men forskning visar tydligt att barn mår bäst i en familjemiljö. Med projektet On the Road to Recovery vill vi skapa ett systemskifte där det ska finnas trygga alternativ när staten behöver ta ansvar för ett barns uppväxt. Projektet finansieras av Postkodlotteriet och startade hösten 2024. Förutom att skapa fler fosterfamiljer handlar om att förändra attityder, öka kunskapen och stärka yrkesverksamma. Målet är att nå ut till 300 000 ukrainare med kunskap om familjehemsvård – och att 550 yrkesverksamma på lokala myndigheter ska få stärkt kompetens.

Under året har vi utbildat specialister inom socialt arbete, psykologi, socialpedagogik och logopedi, så att de bättre kan möta barns behov. Vi stärker

även familjehem genom utbildning, så att de får rätt verktyg och stöd för att ge barnen en trygg uppväxt.

Insatser under 2024:

- 38 yrkesverksamma utbildades i handledning av fosterfamiljer och i hur man rekryterar och behåller familjehemsföräldrar.
- Samordningsmöten hölls i Kyiv, Tjernivtsi, Lviv och Mykolajiv tillsammans med kommunala myndigheter – med fokus på barns rätt att växa upp i en familj.
- Fler än 20 000 personer nåddes med informationskampanjer, främst via sociala medier.

Fler fosterfamiljer till Ukrainas barn

Förutom att stärka samhället med kunskap och bidra till attitydförändring, handlar projektet om att stärka befintliga och nya fosterfamiljer. Det gäller rekrytering, utbildning och långsiktigt stöd. Mobila team med specialister inom socialt arbete, psykologi, socialpedagogik och logopedi ska nå ut direkt till barnen och deras familjer – för att möta behoven där de finns.

Samtidigt får blivande familjehemsföräldrar genomgå psykologiska tester och utbildningar innan de kan ta emot ett barn. Vi vill att alla barn får komma till stabila hem där de får trygghet och stöttning.

Mål under projektperioden:

- 1 200 familjehemsföräldrar och 3 000 barn ska få direkt stöd av specialister.
- 1 600 blivande familjehem ska utvärderas och utbildas innan placering.
- Minst 1 400 befintliga familjehem ska få stärkt kunskap om barns utveckling och uppfostran.

Genom att kombinera utbildning, psykologiskt stöd och praktiska verktyg vill vi skapa hållbara lösningar – där både barn och vuxna får möjlighet att växa tillsammans.

Så många har vi hittills nått

Trots att projektet endast pågått sista kvartalet av 2024 har flera viktiga insatser genomförts för att både stärka och utöka antalet familjehem i Ukraina:

- 123 personer har utbildats till att bli fosterföräldrar eller motsvarande vårdnadshavare i regionerna Kyiv, Lviv och Tjernivtsi.
- 19 digitala stödträffar har hållits med totalt 48 deltagare – träffar som fått mycket positiv respons.
- 27 fosterföräldrar deltog i ett webinarium där barns rättigheter samt fosterföräldrars ansvar och rättigheter stod i fokus.

Dessa insatser är en del av ett större pussel – ett långsiktigt arbete som gör att barn som står ensamma får chans att växa upp i en trygg familj.

Foto: SOS Barnbyrå i Ukraina

Drömmen om att förändra barns liv

Trots att On the Road to Recovery bara pågått några månader under 2024 har det redan hunnit bidra till att barn utan omsorg fått tryggheten från en familj. Möt två av föräldrarna som följde sin dröm att ta emot ett barn.

Redan för flera år sedan bestämde sig Valerii och hans fru för att de vill bli fosterföräldrar till barn som förlorat allt.

– Min fru hade drömt om det länge. Men det var ett gemensamt beslut när vi väl bestämde oss för att ta emot ett barn, berättar Valerii.

Det var när familjens hus var färdigställt och de hade alla förutsättningar på plats, de insåg att tiden var mogen. Och de lät sig inte skrämmas av den stora mängd pappersarbete som krävdes för att kunna skicka in själva ansökan. Men en sak förvånade dem – innan de kunde bli fosterföräldrar var de tvungna att genomgå särskilda kurser.

– Först tänkte vi att det var slöseri med tid. Vi har ju redan uppfostrat två egna barn, vad har vi mer att lära? Men det visade sig vara mycket! Inte minst kring hur vi möter barn som varit med om svåra saker och hur vi kan bidra med stöd och deras utveckling. Nu tvivlar jag inte en sekund på varför de här kurserna är nödvändiga – inte bara för fosterföräldrar, utan för alla föräldrar som har barn, säger Valerii.

Efter utbildningen insåg de att det inte kommer bli lätt. Men nu har de verktygen att möta de utmaningar som uppstår.

I januari kom en 16-årig tonårsflicka till familjen.

– Vi visste att det kanske skulle bli svårt med anpassningen, särskilt med tanke på hennes ålder. Men tack vare den kunskap vi har fått, har vi ett annat perspektiv och insikt kring de utmaningar som uppstår, och vet hur vi kan möta dem. Vi kommer bra överens, och viktigast av allt är att våra andra barn gör det också. Det är det mest värdefulla för oss, säger han.

För Valerii och hans fru handlar det inte bara om att uppfylla drömmen om en fosterfamilj. Det handlar också om att förändra barns liv – att ge henne en familj, stöd och framtidstro. De är övertygade om att beslutet att skapa en fosterfamilj är något av det bästa de någonsin tagit.

Text: Tetiana Yashchenko

Men tack vare den kunskap vi har fått, har vi ett annat perspektiv och insikt kring de utmaningar som uppstår, och vet hur vi kan möta dem.

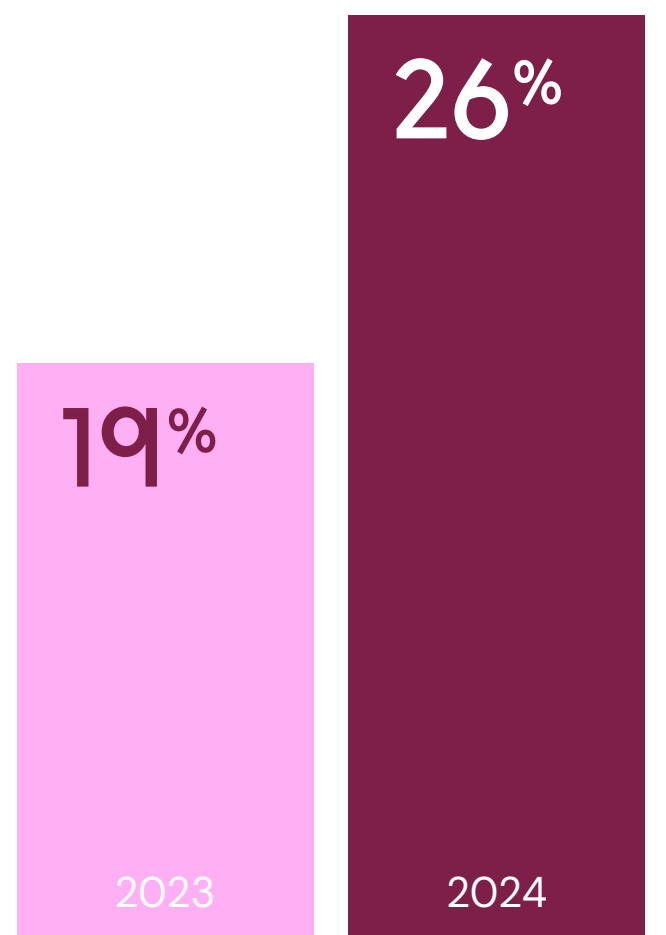
Lokal förankring tar barnbyarna in i framtiden

Vi går från stora, traditionella barnbyar till småskaliga familjehem med stark lokal förankring. I de svenska fokusländerna har andelen integrerade familjehem ökat till 26 %.

Även i de traditionella barnbyarna går barnen i vanliga skolor, deltar i fritidsaktiviteter och har kontakt med det omgivande samhället. Men genom integrerade familjehem – belägna mitt i vanliga bostadsområden – blir det ännu enklare för barnen att vara delaktiga i vardagslivet, ta del av samhällets stödfunktioner och bygga egna nätverk. Deras delaktighet och kontakt med närsamhället ökar och de får möjlighet att bygga relationer och nätverk utanför familjen, vilket är avgörande för deras framtid.

Genom att vi ger mammorna större självständighet, och tar bort symboler som kan skapa distans, stärks hela familjens roll och det skapas tryggare och mer inkluderande miljöer för barnen – långsiktigt och rättighetsbaserat. Att barnen får ett bredare nätverk och tillgång till samhällets stödfunktioner är också en fördel när det är dags att ta steget in i vuxenlivet.

Det här arbetet är en del av SOS Barnbyars globala strategi och programinriktning. I Sverige samverkar vi aktivt med våra partnerländer för att bidra till den här utvecklingen. Andelen integrerade familjehem har ökat till 26 %, jämfört med 19 % föregående år.

av familjehemmen i våra fokusländer är integrerade.

// Barnen får fler möjligheter

Vad skiljer en traditionell från integrerad barnby? Pecho Guido, lokal verksamhetschef på SOS Barnbyar i Bolivia, förklarar.

Är det nån skillnad i hur barnen mår i de olika modellerna?

– Barnen mår ungefär lika bra. Skillnaden är att de i den integrerade modellen får fler naturliga möjligheter genom att bo i ett vanligt bostadsområde – till exempel att delta i fritidsaktiviteter, sport, religion och kultur. En viktig sak är att barnen i de integrerade familjehemmen inte ses som ”institutionsbarn” av sina vänner eller grannar, vilket gör att de lättare blir en del av samhället.

Kommer SOS-mammorna direkt från barnbyarna eller har anställts när familjerna flyttat ut?

– Förutom den första SOS-mamman som blev navet i den allra första integrerade familjen, har alla andra SOS-mammor i den integrerade modellen rekryterats direkt för detta. Men deras utbildning har skett tillsammans med mammor från den traditionella barnbyn. Och de har samma kompetens, följer samma riktlinjer, och är lika väl förberedda för båda modellerna.

Flyttas barnen från barnbyarna eller utgörs de integrerade familjerna av nyplacerade barn?

– I vår verksamhet har barnen placerats direkt i de integrerade SOS-familjerna. Vissa av dem bodde tidigare i andra typer av barnomsorg utanför SOS Barnbyar, och var då separerade från sina syskon – men kunde återförenas när de kom till oss. Inga barn hos oss har flyttats från den traditionella barnbyn. Barnens bakgrund är liknande, men man prioriterar barn från samma område. I den traditionella byn kan barn komma från olika delar av regionen, men i den integrerade modellen placeras barn främst från lokalsamhället. Det gör det lättare att hålla kontakt med biologisk familj, delta i lokal kultur och att barnets band till sin ursprungliga miljö bibehålls – vilket är viktigt både för trygghet, identitet och i linje med barnets bästa.

Integrerade familjehem i Bolivia

Den första integrerade SOS-familjen etablerades 2012 i en socialt utsatt del i en av Bolivias miljonstäder. SOS-mamman kom från den traditionella barnbyn där hon också var utbildad. Hon behövde snabbt ta hand om fem barn, och kort därefter kom ytterligare två barn. Mellan 2012 och 2018 öppnades ytterligare sju familjehem i området.

I dag finns totalt åtta integrerade familjehem där barn och ungdomar från närområdet får växa upp i en trygg och familjelig miljö. Barnen går i vanliga skolor och tar del av lokala stöd- och samhällsfunktioner på samma villkor som andra barn. I linje med barnkonventionen uppmuntras barnens delaktighet i vardagsbeslut som rör deras liv. Vissa barn har fortsatt kontakt med sina biologiska familjer vilket hanteras utifrån principen barnets bästa. Hur ofta de träffas beror på sammanhanget, på barnets vilja och behov, domstolsbeslut och eventuella riskbedömningar.

Familjen först

När Hamid* förlorade båda sina föräldrar flyttade han först in i en av våra barnbyar i Ghana. Men för Hamid fanns det en annan möjlighet. Hans farmor.

Foto: Johan Röisland

– Jag är farmor till Hamid. Jag tar hand om honom nu. Om han mår bra är det tack vare mig – och om han inte mår bra är det också mitt ansvar, säger hon.

Hamid bor med sin farmor, som ser till att han får mat, gör sina läxor och känner sig trygg. Hon beskriver honom som en fin pojke, och berättar hur vardagen ser ut:

– När han kommer hem från skolan ser jag till att han äter, tvättar sig och läser sina läxor.

Familjen i första hand

Att barn får växa upp hos en släkting eller annan närstående, så kallad kinship care eller nätverkshem, är ofta det bästa alternativet när föräldrar inte längre kan ta hand om sitt barn. Det är en lösning som SOS Barnbyar växlar upp för att nå fler – eftersom barn som får bo kvar i sin närhet, med någon de redan har en relation till, ofta mår bättre än i andra former av vård.

Även om barnbyar är ett bra alternativ eftersom barnen får omsorg och stabilitet, så är det ett ännu starkare alternativ när det finns en anhörig som kan ta över ansvaret, som i Hamids fall. Och om det saknas resurser för att ge barnet god omsorg och utbildning, finns stöd att få.

– Tidigare var det mycket svårt. Men när vi fick kontakt med SOS Barnbyar blev saker bättre. Vi har fått stöd – mat, skolmaterial, böcker och till och med spagetti, säger farmodern med ett leende.

* Namnet är utbytt av integritetsmässiga skäl.

Drömmer stort

Hamid är 10 år och går i tredje klass. Han älskar engelska, sin lärare och att spela fotboll med sina vänner. Och han har stora drömmar.

– När jag blir stor ska jag bli doktor. Jag ska ta hand om de som är sjuka, säger han.

Han berättar om sin farmor med värme och stolthet:

– Hon lagar mat till mig. Hon ger mig pengar så jag kan gå i skolan. Hon gillar mig mycket.

Farmodern blickar framåt med både hopp och ansvars känsla.

– Jag blir äldre. Jag vill att han ska kunna ta hand om mig en dag. Men framför allt vill jag att han ska få ett jobb – att han inte ska bli en börda för samhället.

Kinship care – en viktig del av SOS Barnbyars arbete

Kinship care innebär att barn som inte kan bo med sina föräldrar får bo hos en släkting eller någon som står familjen nära – till exempel en mor- eller farförälder, moster, morbror eller nära vän. Det gör att barnet kan stanna kvar i sin kulturella och sociala miljö, vilket är viktigt för stabilitet och utveckling.

För SOS Barnbyar är uppskalning av kinship care en strategisk inriktning för att nå fler barn som annars riskerar att stå ensamma. Genom att stötta familjerna kan vi bidra till att barn får en trygg uppväxt i sin egen kontext.

Foto: Johan Röisland

” Om han
mår bra
är det tack
vare mig

Hamids farmor

Barnombud är den viktiga vuxna som står upp för barnet

Under hösten drog SOS Barnbyars pilotprojekt med barnombud i gång för att kunna erbjuda barn i samhällsvård ett extra stöd i kontakten med socialtjänsten. I första skedet har personer med stor koll på juridik, regler och rättigheter förberetts för uppgiften. SOS Barnbyars barnrättsjurist Linnea Baksås Martinsson förklarar vad vi vill uppnå – och hur arbetet ska följas upp.

Berätta om upplägget!

– Programmet hjälper barn genom att förmedla ett barnombud som stöttar i kontakten med socialtjänsten och så att de ska få insatser de är i behov av – och har rätt till. Helt enkelt vara den där viktiga vuxna som står upp för barnet, som många av dem kanske aldrig tidigare har haft. Barnombudet säkerställer att viktig information når fram till barnet och att barnet får sin röst hörd.

Barnombuden blir också en välbehövlig trygg vuxen i barnens liv. De kan förklara beslutsprocesser och myndighetsärenden, vilket stärker tilliten bland barnen för socialtjänsten, andra myndigheter och samhällets institutioner. Programmet ersätter inte insatser från socialtjänsten, skolan, hälso- och sjukvård eller

liknande, utan är utformat som ett komplement, ett extra stöd, för de barn som vill och behöver i samverkan med socialtjänsten.

Vilka fler effekter kan barnombuden bidra till?

– Genom stödet från barnombuden får barnen större möjlighet att förstå sin situation och känna sig hörda och involverade i beslut som påverkar dem. Förutom stärkta rättigheter på individnivå, kommer satsningen att bidra till att vi kan samla kunskap om målgruppens situation och hur olika kommuner arbetar. Den kunskapen kommer vi att kunna använda i våra insatser för att förbättra situationen för målgruppen och på en strukturell nivå.

Arbetet med barnombud kommer även att i förlängningen kunna bidra till att identifiera

förbättringsområden inom socialtjänsten samt uppmärksamma eventuella rättighetskränkningar. På så sätt bidrar verksamheten till att vidareutveckla och stärka socialtjänstens verksamhet, vilket möjliggör att driva påverkan och opinion för en strukturell förändring inom socialtjänsten.

Hur följs arbetet upp?

– För att veta om satsningen haft effekt kommer vi bland annat att göra före–eftermätningar av andelen barn och unga som haft barnombud som känner sig delaktiga i beslut som rör dem, andel som upplever att de får tillräcklig information om beslut, varför de tas, om de känner till och förstår sina rättigheter, och känner att de kan prata öppet och bekvämt med sin socialsekreterare.

Om SOS Barnbyars barnombud

Barnombudsprogrammet är helt kostnadsfritt och riktar sig till barn mellan 12–17 år i placering i familjehem eller HVB. Det är ett individuellt stöd med fysiska träffar som idag utgår från Västra Götalands län. Vi erbjuder även digitala punktinsatser för barn över hela Sverige. Barnet får ett eget barnombud som hen träffar ungefär en gång i veckan under sex månader.

Matchningen sker utifrån en individuell kartläggning kring barnets behov och vilja samt barnombudets erfarenhet och kunskap. Omfattningen av stödet som barnen erbjuds är i snitt 10 timmar per månad, fördelat på ett antal möten som varierar i antal utifrån det enskilda barnets önskemål och behov.

Mer om
satsningen
finns på vår
hemsida

En trygg övergång till vuxenlivet

SOS Barnbyars ungdomsprogram i Stockholm och Göteborg stöttar ungdomar mellan 16–25 år på väg att lämna, eller som har lämnat, samhällsvården. Programmet bidrar till att dessa ungdomar får rätt verktyg och vägledning för att få en trygg övergång till vuxenlivet.

Det här året har vi haft särskilt fokus på att stärka ungas mentala hälsa genom olika workshops, hälso- och träningsträffar samt gruppträffar. Intern handledning av samtalsledare i metoden PM+ har genomförts så att de har kunnat stötta deltagarna i programmet med bland annat stresshantering. Resultat och effekter på individnivå har följts upp av samtalsledare, bland annat angav 57 % av ungdomarna att metoden hjälpt dem mycket att hantera negativa tankar, 71 % att den hjälpt dem mycket att hantera stress och 86 % att den haft positiv effekt på deras sömn. Samtliga angav att de skulle

rekommendera PM+ till andra i liknande situation.

Under hela året har ungdomsprogrammet haft "öppet hus" en kväll i veckan. Öppet hus möjliggör praktiskt stöd till ungdomarna av volontärer, till exempel CV-skrivning och läxläsning, som ett komplement till arbetet tillsammans med stödpersonerna. Aktiviteter har bland mycket annat varit körkortsteori, plugga-vidare-stuga, speed-intervjuer och ekonomiskola.

Vid mätningar från utskrivning av ungdomsprogrammet kan vi se följande:

80%

är självförsörjande

70%

av ungdomarna når alla sina målsättningar med programmet.

De som inte når sina mål beror främst på att de avslutar programmet i förtid eller hoppar av på grund av bristande motivation.

Styrkan med öppet hus

I samband med avslut får ungdomarna berätta vad de tycker om programmet. Här är några axplock från deltagare som skrevs ut 2024.

// För en fin gemenskap, en trygghet. Ha något att göra när det känns ensamt. Få ventilera med fin personal, träffa andra unga med liknande erfarenheter man kan klicka med. Samt få hjälp med alla livets och vuxna frågor.

// SOS Barnbyar är som din extrafamilj. Om du känner att du saknar vänner kommer du få det här. Ingen som dömer dig för att du har en annan bakgrund. Du får mycket stöd och du får det utifrån vad du önskar. Jag har blivit mer självständig. Jag har fått de verktyg jag behöver för att klara mig på egen hand.

Foto: SOS Barnbyar i Sverige

Delaktighet genom ungdomsrådet

För att ge unga möjlighet att påverka frågor som rör deras liv har SOS Barnbyar ett ungdomsråd med deltagare från ungdomsprogrammet. Rådet spelar en viktig roll i remissarbetet, där de bidrar med sina egna perspektiv och erfarenheter.

För SOS Barnbyar är det avgörande att ungdomsrådet får en självständig röst. Deras medverkan gör att remissvar inte bara speglar vuxnas analyser – utan också ungas verklighet. Det stärker demokratin och säkerställer att samhällsdebatten utgår från ungas erfarenheter, inte tvärtom.

Under 2024 har ungdomsrådet bland annat lämnat synpunkter i tre statliga remissvar och deltagit i ett tiotal möten, events och rundabordssamtal på både nationell och EU-nivå. De har också varit med och utvecklat SOS Barnbyars strategi för 2025–2027. Dessutom har delar av rådet deltagit i ett internationellt utbyte med ungdomsråd från SOS Barnbyar i Finland och Spanien. Utbytet, som ägde rum under en vecka i Finland, fokuserade på självledarskap, erfarenhetsutbyte och insikter om barnavårdssystemen i respektive land.

Foto: Alva Ohlsson Jensfelt

// De kommer med väldigt kloka inspel

Vårt ungdomsråd spelar en avgörande roll i att påverka och bidra med sina erfarenheter i viktiga samhällsfrågor. Linnea Baksås Martinsson, barnrättsjurist på SOS Barnbyar, berättar om ungdomsrådets arbete och deras viktiga insats i att forma remissvar.

Berätta om vikten av att använda ungdomsrådet i remissvaren.

– Det är en viktig del av vårt delaktighetsarbete. Det är oerhört viktigt att de har en röst, att det inte är bara vi vuxna som tycker saker. Vårt ungdomsråd besitter en unik erfarenhet samt ett ungdomsperspektiv som vi på SOS Barnbyar värdesätter och vill lyfta fram i våra remissvar. Det är också viktigt ur ett demokratiskt perspektiv. Det är inte alltid de har haft tid under utredningen att träffa barn och unga, så när vi har med ungdomar i våra remissvar tvingas dem ta till sig av deras perspektiv. Det blir viktigt ur ett samhällsperspektiv.

Hur går det till när du jobbar tillsammans med ungdomsrådet med remissvaren?

– Vi försöker hålla oss så neutrala som möjligt och inte överföra något tyckande till dem. Vi går igenom utredningen tillsammans så att de förstår vad den handlar om i och med att de ofta är väldigt komplexa. Sedan diskuterar

vi delfrågorna i utredningen och så får de säga vad de tycker kring de olika förslagen som kommer fram. Ibland har de väldigt olika uppfattningar, men ofta är de samstämmiga.

Hur ser engagemanget ut i diskussionerna?

– Ungdomarna i ungdomsrådet är väldigt engagerade i diskussionerna och de kommer med väldigt kloka inspel. Vi hade en workshop med dem nyligen och de tycker att det är väldigt roligt att de få vara med och bidra till SOS Barnbyars remissvar. Det här är en viktig del i vårt delaktighetsarbete och vi strävar efter att det ska bli en meningsfull och genuin delaktighet. Vi försöker återge deras åsikter med deras ordval och säkerställer alltid att ungdomsrådet får ta del av utkastet innan vi skickar in våra remissvar.

3 remissvar har lämnats in på 3 statliga utredningar under året

Vi vill stärka stödet till unga före, under och efter placering

Målet för vårt påverkansarbete hela den här strategiperioden är att verka för en förbättrad lagstiftning för unga i samhällsvård där vi vill se att staten och kommuner ska stötta före, under och efter placering. Dessutom ska vi vara en aktör som blir tillfrågad i frågeställningar och barnrättsfrågor som berör unga som lämnar samhällsvård.

Under året har SOS Barnbyar haft kontakt med chefer, beslutsfattare och andra nyckelpersoner inom socialtjänsten i hela landet. Syftet har varit att prata om vilka utmaningar som finns i eftervården och hur man kan förbättra stödet till unga som lämnar samhällsvård. Vi har också samlat in och delat goda exempel på hur kommuner arbetar med eftervård.

Alla kommuner har blivit kontaktade och fått ta del av vårt informationsmaterial. Vi har även tagit fram en broschyr med konkreta exempel på hur kommuner och utförare kan jobba med frågan.

Eftervården har också lyfts på flera viktiga arenor, som Barnrättsdagarna,

Socialchefsdagarna och Almedalen. Vi har dessutom haft samtal med regeringsföreträdare, bland annat Barnombudsmannen och den nationella samordnaren för fler vårdplatser inom den sociala barn- och ungdomsvården. Att vi valts ut som en av 17 representanter från civilsamhället i Socialstyrelsens nyinrättade *Rådet för barn och unga* där vi ska bidra med expertkunskap, är exempel på att SOS Barnbyar alltmer tar mark som självklar aktör inom barnrättsfrågor.

Under året bidrog vi till tre remissvar och totalt under hela strategiperioden har vi bidragit till sju.

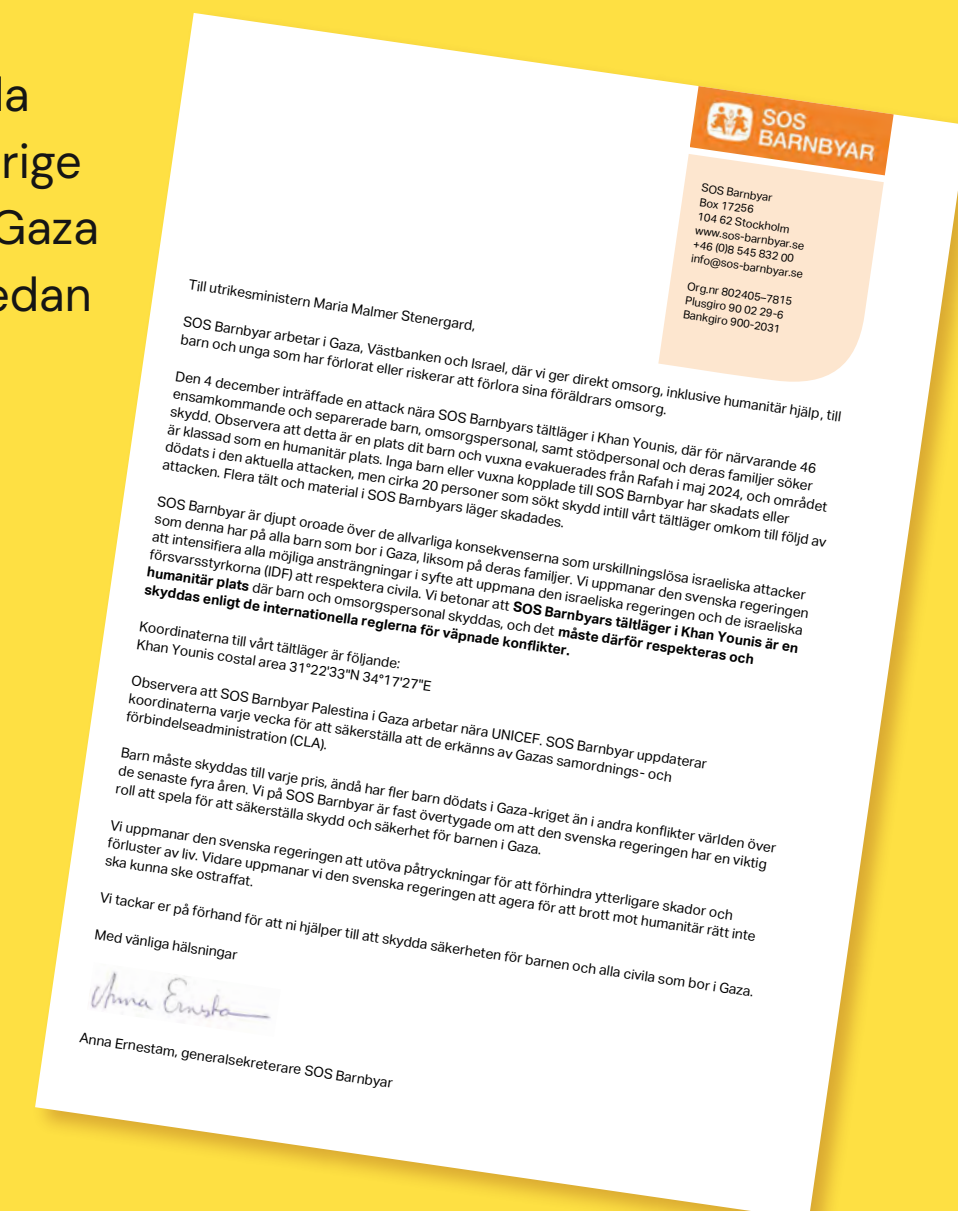
remissvar har vi bidragit till under hela strategiperioden

Uppmaning att skydda barnen i Gaza

I december uttryckte SOS Barnbyars generalsekreterare sin djupa oro över de urskillningslösa israeliska attackerna i Gaza i ett brev till utrikesminister Maria Malmer Stenergard. Särskilt efter incidenten den 4 december nära SOS Barnbyars tältläger i Khan Younis som hyser 46 barn samt personal – där ett 20-tal civila som sökt skydd i närheten dog. Det var en uppmaning till regeringen att agera kraftfullt för att skydda barn och civila samt att säkerställa att brott mot humanitär rätt inte sker ostraffat.

Utrikesministern svarade med att Sverige tydligt kräver en omedelbar vapenvila i Gaza och att Israel måste göra mer för att skydda civila och humanitär personal. Hon betonade Sveriges stöd till internationell humanitär rätt och Internationella domstolens beslut, samt att Sverige ökat sitt humanitära bistånd till Gaza med över 630 miljoner kronor sedan oktober 2023.

Tre år av utveckling – och nya insikter

2024 markerade avslutet på den strategi vi sjösatte 2022. Under perioden har vi tagit viktiga steg mot ökad kvalitet och effektivitet i våra program, tack vare flera organisatoriska satsningar. Bland annat genom nya funktioner och roller – men också genom att utveckla och testa nya projekt och insatser i samarbete med finansieringspartners. Vi har stärkt det förebyggande arbetet, utvecklat innovativa och integrerade lösningar, och drivit barnrättsfrågor på flera nivåer – både i Sverige och internationellt.

I den internationella verksamheten har vi arbetat med att stärka och initiera nya verksamheter inom det förebyggande samt stärkt vårt humanitära arbete. Till exempel har barn och deras familjer i Ukraina och Gaza fått starkt stöd från oss.

I den nationella verksamheten har vi utvidgat den familjestärkande verksamheten till både Stockholms och Västra Götalands län – och ungdomsprogrammet har ett stabilt inflöde av ungdomar och många samarbetspartners. Vi har också varit lyckosamma med finansiering och haft mer än 50 % finansiering av offentliga medel för den nationella verksamheten under perioden.

Men på några områden har vi inte nått ända fram. Vår ambition att ungdomsprogrammet skulle vara verksamt i 20 kommuner i Sverige är ännu inte uppfyllt. Det har

varit svårt att få kommuner att prioritera målgruppen med finansiella resurser trots bra dialog och samtal med många. Vi har därmed i stället fokuserat på att få kommuner att göra mera genom sitt ordinarie arbete genom att sprida goda exempel, visa på nyttan och hur stödet är en viktig del i det förebyggande arbetet. Vi har med detta arbete nått ut till alla Sveriges kommuner och haft fördjupad dialog med ett 20-tal.

Vi arbetar även fortfarande med att sluta partnerskapsavtal med fler internationella implementerande partners för att få till bra flerårsplaner som bidrar till federationens övergripande strategi. Målsättningen var sju länder och under perioden har vi slutförhandlat totalt fyra avtal – där Senegal, Bolivia och Bangladesh tillkom under 2024. Att vi inte nått så många som vi initialt planerade beror på att vi har gett tid till dialogen och att få till planer och avtal som vi alla känner oss nöjda med. I vissa fall har också externa och interna omständigheter gjort att vi fått skjuta på processen.

Vi tar med oss dessa lärdomar in i nästa strategiska fas, med ett fortsatt lärande och iterativt arbetssätt – och med barnets rättigheter som kompass.

Ghana är ett av våra samarbetsländer. Där stöttar vi både långsiktiga satsningar och mindre projekt. Ett exempel är en kvinna som fått stöd att starta sin egen risförsäljning – och på så sätt kunnat stärka sin ekonomi.

Foto: Johan Boisland

Så kvalitetssäkrar vi arbetet

Allt vi gör har en övergripande målsättning att förbättra situationen för barn som förlorat föräldrars omsorg eller riskerar att göra det. För att uppnå det målet behöver en mängd aktiviteter uppfyllas, kvalitetssäkras och mätas; från att en givare valt att engagera sig – till att ett barn som förlorat allt, vågar möta världen med värme, nyfikenhet och hopp.

När SOS Barnbyar i Sverige planerar att finansiera ett nytt program tar vi alltid fram strategier och mål tillsammans med den SOS-organisation som ska implementera själva programmet i fält. Målen följer vi upp regelbundet så att vi får en helhetsbild av utvecklingen och kan fortsätta planera våra insatser. Effekterna uppnås i första hand genom det arbete som utförs på plats av våra SOS-kollegor – så deras förmåga att driva programmen är

avgörande för att SOS Barnbyar i Sverige ska kunna uppfylla våra åtaganden gentemot våra givare och leverera resultat för vår målgrupp. Vår strategi är därför att bidra till att dessa SOS-organisationer har de organisatoriska förutsättningarna, den kompetens och det mandat som krävs för att de ska kunna driva relevanta program av god kvalitet.

För att ta reda på i vilken grad vi uppfyller vårt

löfte till barnen har vi inom hela federationen tagit fram en strategi och nyckeltal som lyfts i den här rapporten. Varje effektmål har ett antal indikatorer kopplade till sig, som visar hur insatserna skapar resultat för målgruppen. Programmens standard följs upp med hjälp av programmål som säkerställer att insatserna i programmen följer de strategier, ramverk och styrdokument som är uppsatta för SOS Barnbyars arbete. Programmålen har SOS

Barnbyar i Sverige satt upp för den internationella programverksamheten vi finansierar, så att de är utformade på ett visst sätt. Det gör att vi kan rikta svenska medel än mer kraftfullt och fokusera på verksamheter och platser där vi ser att de gör bäst nytta på sikt. Kvalitetsmålen säkrar att programmen implementeras kostnadseffektivt och är av hög kvalitet – tack vare stöd från SOS Barnbyar i Sverige.

Våra aktiviteter

Om SOS Barnbyar gör det här...

- Stärker federationens organisatoriska satsningar
- Efterfrågar och följer upp kvalitet i implementering av våra program och projekt
- Stärker andra SOS-organisationers kapacitet
- Stödjer SOS-organisationers självförsörjning
- Fokuserar våra resurser på utvalda områden
- Matchar givares behov med behov i fält

Kvalitetsmål

... hjälper det SOS-kollegor som driver program att...

- Implementera program enligt federationens kvalitetsstandarder
- Uppnå självförsörjning
- Använda resurser effektivt
- Arbeta mål och resultatstyr
- Utforma/paketera program som är attraktiva för givare

Programmål

... vilket leder till att programmet vi stöttar är kostnadseffektiva och kvalitetssäkrade, dvs...

- Uppfyller kvalitetsmål
- Styr mot vår gemensamma strategi inom federationen.
- Använder medel effektivt
- Är fullt finansierade

Effektmål

... vilket i sin tur bidrar till förbättrade resultat i våra program.

Flödet visar hur vår insats i Sverige gör skillnad för barn och familjer runt om i världen.

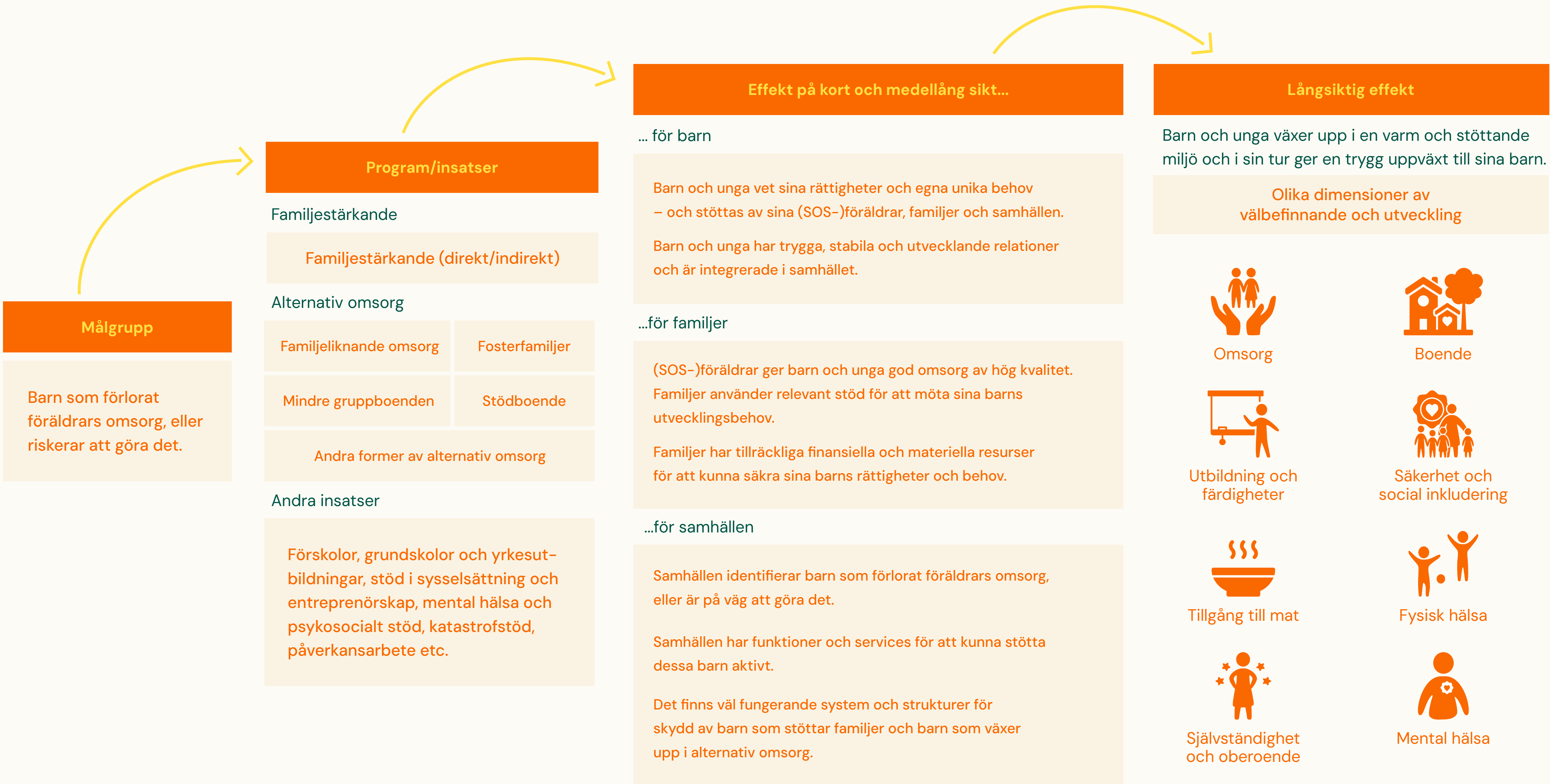
Alltid med resultatet i fokus

Inom SOS Barnbyar använder vi ett resultatbaserat arbetssätt. Det innebär att vi i planering och uppföljning utgår från målgruppen och de effekter vi vill uppnå för dem, snarare än våra egna insatser och aktiviteter.

För att skapa relevanta program som gör skillnad för målgruppen krävs kunskap om hur behoven ser ut. Därför inleder vi alltid planering av ny verksamhet med en behovsanalys, som kartlägger situationen ur ett barnrättsperspektiv, vilka brister som finns och vilka som är ansvariga för att åtgärda dem. Behovsanalysen hjälper oss att definiera problemet, och därmed även den önskade situation vi vill att våra insatser ska leda till. Först när vi vet det kan vi fortsätta att planera insatser och resurser enligt en logisk kedja där resurser leder till aktiviteter, som leder till kortsiktiga resultat som i sin tur leder till projektmålet. Redan i planeringsstadiet tar vi fram en uppföljnings- och utvärderingsplan för att följa upp insatserna kontinuerligt och se till utvecklingen går åt det håll vi vill. Genom att göra regelbundna uppföljningar och dokumentera lärdomar kan vi få underlag för styrning av verksamheten, och för planering av kommande program. Genom att arbeta resultatbaserat utformas programmen utifrån vad som ska uppnås. Arbetet görs ur ett lärande- och utvecklingsperspektiv.

I de flesta fall samverkar SOS Barnbyar med lokala samhällsaktörer och -funktioner, vilket skapar förutsättningar för att strukturer kan förändras och en hållbar lösning etableras över tid. När programmen väl påbörjats, följer personal på plats upp utfallet löpande genom ett antal kriterier och registrerar all data i en gemensam databas för hela federationen. Det ger oss möjlighet att följa resultaten över tid och ta ut indikatorer för hur programmen presterar. Projekten följs upp på liknande sätt med fokus på vilka resultat som ska uppnås och en konceptförklaring med aktiviteter och mätetal. Vid ett projekt är dialogen med lokalt anställd SOS-personal i regel tätare och innebär en mer fullödlig återrapportering till de finansiärer som bidragit till att ett projekt har kunnat genomföras.

Så många nådde vi globalt

Alla siffror på detta uppslag omfattar SOS Barnbyars globala verksamhet 2024, inte bara den svenska. Denna data kommer från SOS Barnbyars internationella programdatabas. Rapporten i övrigt handlar specifikt om vad SOS Barnbyar i Sverige bidragit till under året.

4 177 500

barn, unga och vuxna stärkes med insatser för familjer och samhällen.

2 268 600

barn och vuxna nåddes av våra katastrofinsatser.

65 300

barn och unga utan omsorg fick en plats att kalla hem.

1 050 300

stora och små kunde gå i skolan och få en utbildning.

113 100

barn, unga och vuxna tog del av våra sjukvårdsinsatser.

Under hela året tog vi kampen för barnets rättigheter, världen över.

Adress SOS Barnbyar,
Krukmakargatan 37 A
Box 17256
SE-104 62 Stockholm

Telefonnummer 08-545 832 00

Juridisk form Ideell förening

Plusgiro 90 02 03-1, 90 02 29-6

Bankgiro 900-2031

Webbplats sos-barnbyar.se

Org. nummer 802405-7815

SOS Barnbyar är medlem i Giva Sverige och granskas av Svensk Insamlingskontroll.

